

[=]

c i e m e n

centre

internacional

escarré per a les

[minories]

ètniques i les

nacions

[MEMÒRIA D'ACTIVITATS DEL CIEMEN

ANY 2011]

ÍNDEX

ÀREA DE CONEIXEMENT

1. Recerca

- 1.1. Mercator Dret i Legislació Lingüístics
 - 1.1.1. Línies de treball pròpies
 - 1.1.2. Xarxa Mercator de Centres sobre Diversitat Lingüística
- 1.2. Recerca sobre moviments nacionals
 - 1.2.1. Línies de treball pròpies
 - 1.2.2. Xarxa NISE

2. Difusió

- 2.1. Publicacions
 - 2.1.1. Revista *Europa de les Nacions*
 - 2.1.2. Diari digital *Nationalia*
 - 2.1.2.1. Ampliació de la redacció de *Nationalia*
 - 2.1.2.2. Perspectives futures per a *Nationalia*
 - 2.1.3. Col·lecció *Naciografies*
 - 2.1.4. Principals col·laboracions escrites
- 2.2. Exposicions itinerants
 - 2.2.1. Les llengües, un gran tresor
 - 2.2.2. Mots amb arrels
 - 2.2.3. Les llengües dels catalans
 - 2.2.4. Punt d'informació Dungun
 - 2.2.5. Las lengas, un grand tresaur
- 2.3. Altres activitats rellevants
 - 2.3.1. Actes arreu de Catalunya
 - 2.3.2. Actes fora de Catalunya

3. Centre de Documentació i arxiu

- 3.1. Biblioteca
- 3.2. Publicacions periòdiques
- 3.3. Hemeroteca
- 3.4. Arxiu
- 3.5. Visites

ÀREA DE RECONeixEMENT

1. Participació en organismes internacionals

- 1.1. EURALAT
- 1.2. Xarxa Mundial pels Drets Col·lectius dels Pobles
- 1.3. Fòrum Social Català (FSCat)
- 1.4. Consell de Drets Humans de l'ONU (Ginebra)
- 1.5 Centre Maurits Coppieters (CMC)
- 1.6 Oficina Europea de les Llengües Menys Difoses (EBLUL)
- 1.7 Xarxa per a la Promoció de la Diversitat Lingüística (Network Promoting Linguistic Diversity - NPLD)
- 1.8 Associació Diverslinguae

2. Participació en entitats i organismes nacionals

- 2.1. Observatori de la Llengua Catalana
- 2.2. Cercle XXI
- 2.3. Consell Social de la Llengua Catalana

3. Guardons CIEMEN

4. Altres activitats rellevants

- 4.1. Onze de Setembre: Fira de la Terra i Festa de la Llibertat
- 4.2. Barcelona Decideix
- 4.3 Acte "Un nou temps per al País Basc"
- 4.4 Inauguració de la Casa dels Pobles

ÀREA DE COOPERACIÓ

1. SUPORT A ORGANITZACIONS INDÍGENES

1.1. Conamaq

1.2. CAOI

2. TERRITORIS PALESTINS

2.1. Centre de Recursos la Nakba

3. KURDISTAN

4. DRETS CULTURALS

5. MINORIES A CATALUNYA

6. ACTIVITATS DESTACABLES

ÀMBIT DEL CONEIXEMENT

1. RECERCA

1.1. Mercator Dret i Legislació Lingüístics

Mercator és una xarxa composta de tres centres de recerca i documentació situats a tres nacions sense estat d'Europa: Frísia, Gal·les i Catalunya, creat el 1987 a partir d'una iniciativa de la Comissió Europea. Cada centre s'ocupa d'un aspecte de les llengües minoritzades de la UE: educació (Frísia), mitjans de comunicació (Gal·les) i legislació (Catalunya), posant a l'abast de tota persona interessada un centre de recursos especialitzat i un servei d'informació expert. Així mateix, la xarxa crea un espai d'intercanvi d'experiències i documentació entre les diferents comunitats lingüístiques europees. El 2009, amb la renovació i ampliació del projecte europeu de la xarxa de centres sobre diversitat lingüística, Mercator consta de dos socis més: L'Institut de Recerca sobre Lingüística, a l'Acadèmia Hongaresa de les Ciències (Budapest, Hongria) i el Centre d'Estudis Finesos, a la Universitat de Mälardalen (Eskilstuna, Suècia).

El centre dedicat als drets lingüístics (Mercator - Dret i Legislació Lingüístics) està situat al CIEMEN. Les principals activitats durant el 2011 han estat les següents:

1.1.1. Línies de treball pròpies

- Seguiment dels processos legislatius de les institucions regionals, nacionals i internacionals per a l'actualització i manteniment dels recursos documentals en línia, accessibles al web de Mercator (<http://www.ciemem.cat/mercator/>);
- Servei de consultes especialitzades gratuïtes: sol·licitud d'informació per part de diverses organitzacions europees, investigadors en la matèria i periodistes.
- Publicacions:
 - Manteniment de publicacions pròpies de Mercator-Legislació:

- a. Documents de treball: publicació del document de treball *Les llengües minoritzades en l'educació a Ucraïna: perspectives legals*, a càrrec d'Iryna Ulasiuk (European University Institute);
- b. Butlletí de Mercator: publicació del número 71, butlletí de novetats legislatives en català, anglès i la llengua original de les legislacions publicades. Tot i que el butlletí correspon al 2010, s'ha publicat aquest 2011.

1.1.2. Participació en la Xarxa Mercator de Centres sobre Diversitat Lingüística

Durant el 2009 es van iniciar les activitats del projecte europeu de Xarxa Mercator de Centres sobre Diversitat Lingüística aprovat per la UE a final de l'any 2008. Durant el 2011, el CIEMEN, a través del seu centre Mercator Legislació, va continuar prenent part en les activitats que li corresponien de la Xarxa Mercator. En el cas del 2011, destaca sobretot l'organització d'una conferència internacional sobre legislació lingüística.

- Organització de la Conferència Internacional Mercator “El paper de la legislació en l'extensió de la diversitat lingüística: evolució i tendències recents”, durant els dies 30 de setembre i 1 d'octubre a la Sala Abat Escarré del CIEMEN. En aquesta conferència van intervenir una trentena d'experts (sobretot del món acadèmic) i l'assistència va ser d'una vuitantena de persones, entre acadèmics, professors, polítics i estudiants.

Prèviament a la conferència, el CIEMEN va allotjar la reunió d'avaluació de la Xarxa Mercator (dies 28 i 29 de setembre), durant la qual es va rebre la visita de Barbara Hermanns, *languages project manager* de la Comissió Europea.

- Publicacions:
 - La Xarxa Mercator ha publicat 11 números de la seva *Newsletter* (números 67 a 77), butlletí conjunt dels cinc membres de la xarxa, amb una llista de contactes de més de 15.000 persones (bàsicament relacionades amb el món acadèmic). Com cada any, Mercator Legislació ha contribuït a l'elaboració de la Newsletter, per a la qual ha aportat sobretot notícies relacionades amb la

sociolingüística i la legislació lingüística als estats europeus, amb especial atenció per a les realitats lingüístiques catalana i occitana.

–Igualment, Mercator Legislació ha coordinat l'elaboració de l'Informe anual (Annual Report) 2011 de la Xarxa Mercator, com a membre de la xarxa responsable de l'organització de la conferència anual abans esmentada.

1.2. Recerca sobre moviments nacionals

1.2.1. Línies de treball pròpies

Durant el 2010, l'àrea de Coneixement del CIEMEN i la direcció de l'entitat van convenir que calia donar un impuls a la recerca pròpia en l'àmbit dels moviments nacionals. Un dels vells objectius de l'entitat, expressat insistentment durant els darrers anys, era el de renovar el mapa de l'Europa de les Nacions. Per fer-ho, calia dur a terme una doble tasca, que és la que ha centrat la tasca de recerca en aquest àmbit durant aquest 2011:

–Recopilar i sistematitzar el discurs del CIEMEN sobre la nació i posar-lo en relació amb els principals corrents que analitzen aquest fenomen

–A la llum d'això, establir una comparativa bàsica entre tots els moviments nacionals d'Europa (de nacions sense estat, s'entén)

Aquesta tasca s'ha estat desenvolupant durant tot l'any 2011 i ha donat tres resultats:

–Dossier “La visió del CIEMEN sobre la nació”

–“Guia bàsica dels moviments nacionals a Europa (nacions sense estat)”

–Mapa “Moviments nacionals a Europa 2011”

La pretensió és que, sobre aquests materials, durant el 2012 es pugui aprofundir en la recerca sobre els moviments nacionals de les nacions sense estat d'Europa.

1.2.2. Xarxa NISE

De la mà de l'Arxiu de Documentació del Nacionalisme Flamenc (ADVFN, en les seves sigles en flamenc, amb seu a Anvers, Flandes), el 2009 es va iniciar el

projecte europeu National Movements and Intermediary Structures in Europe (NISE), dedicat a crear una xarxa de centres d'estudi i documentació de les estructures intermèdies del nacionalisme de nacions sense estat a Europa. El CIEMEN va ser convidat a ingressar-hi des del primer any, i va prendre part en el primer congrés de la xarxa, celebrat a Skopje (Macedònia) els dies 27 i 28 de maig de 2010.

El 4 de maig de 2011, el CIEMEN (mitjançant Nationalia) va participar en una trobada de bases de dades europees a Lovaina (Flandes). Hostatjada per NISE, també hi van prendre part representants dels projectes DILINAME i ODIS. Es va acordar avançar cap a la cooperació entre aquestes bases de dades.

El 17 de novembre de 2011 va tenir lloc un seminari de bases de dades, en aquest cas a Anvers (Flandes), on el CIEMEN, també mitjançant Nationalia, hi va prendre part.

Igualment, la participació del CIEMEN en aquesta xarxa pot facilitar a mig termini la digitalització de documents de l'arxiu de l'organització, molts d'ells relacionats amb la defensa de la llengua i la cultura catalanes i d'altres relacionats amb la història del moviment nacional català durant les darreres dècades.

2. DIFUSIÓ

2.1. Publicacions

2.1.1. Revista *Europa de les Nacions*

A causa de les dificultats econòmiques i organitzatives del CIEMEN, durant el 2011 la revista *Europa de les Nacions* no ha estat publicada.

2.1.2. Diari digital *Nationalia*

El 2011 ha estat el quart any de publicació de *Nationalia*, el diari digital del CIEMEN, en català i en anglès. El diari, que ha publicat ininterrompudament fins avui, ha aconseguit consolidar una periodicitat diària en els seus continguts.

Com cada any, Nationalia ha estat atent a l'actualitat de les nacions sense estat i pobles minoritzats a Europa i a la resta del món. També s'ha fet esment a la qüestió de les llengües minoritzades, amb especial atenció a les notícies relacionades amb la llengua i la cultura catalana i occitana, amb el valor afegit que la seva publicació en anglès en permet una difusió d'abast mundial.

2.1.2.1. Ampliació de la redacció de Nationalia

A diferència dels anys anteriors, el grup de redactors de Nationalia s'ha ampliat aquest 2011, amb la participació de fins a quatre persones (tres de les quals, col·laboradors externs del CIEMEN). Aquest model ha permès que el diari no patís l'impacte de les activitats extraordinàries del CIEMEN: en ser els redactors personal extern, no s'han vist afectats per les dinàmiques internes de l'entitat.

2.1.2.2. Perspectives futures per a Nationalia

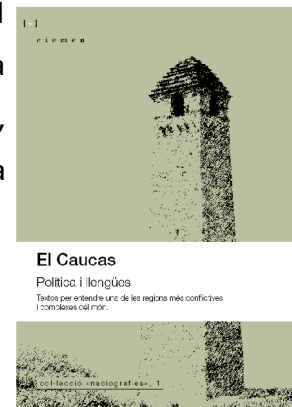
Durant el 2011 s'ha estat treballant per cercar finançament europeu per a Nationalia. La concreció d'aquest esforç ha estat l'acord a què s'ha arribat amb la xarxa NISE (vegeu apartat corresponent) i amb el projecte DILINAME per desenvolupar un programa europeu d'actuació conjunta durant el 2012, en què Nationalia proveirà d'informació aquest programa a canvi d'una certa quantitat de recursos econòmics.

2.1.3. Col·lecció Naciografies

El mes de setembre s'ha publicat el primer número de la nova col·lecció de monografies del CIEMEN, la col·lecció Naciografies.

El primer número de la nova col·lecció duu per títol “El Caucas. Política i llengües”, i inclou més d'una quinzena de col·laboracions d'experts en la matèria. Algunes, inèdites i escrites expressament per a aquesta publicació.

L'edició del número s'ha fet en format PDF.

2.1.4. Principals col·laboracions escrites i audiovisuals

- Intervenció a TV3 d'Aureli Argemí, president emèrit del CIEMEN, per parlar sobre la figura de l'Abat Aureli M. Escarré (mes de maig)
- Intervenció a TV3 d'Aureli Argemí, president emèrit del CIEMEN, per a parlar del film sobre la Crida a la Solidaritat, amb motiu del seu 25è aniversari (mes de juny)

2.2. Exposicions itinerants

El CIEMEN ha continuat fent la promoció de les exposicions ja existents en itinerància per les poblacions de Catalunya (“Les llengües un gran tresor” i “Mots amb arrels”, “Dungun, punt d’informació sobre llengües”, “Educació i entorn”, “Terra, fotografies de Sebastiao Salgado”, “Vida i obra de Joan Fuster” i “Conviure / Com viure”). El 2009 s’hi van afegir dues noves exposicions: “Las lengas, un grand tresaur”, una fita per al CIEMEN perquè es tracta de la seva primera exposició en llengua occitana, i “Les llengües dels catalans”, una aproximació a la diversitat del patrimoni lingüístic català actual. Aquesta darrera mostra es va fer amb col·laboració amb el Grup Gela (Grup d’Estudi de Llengües Amençades) de la Universitat de Barcelona i el suport de l’Obra Social de Caixa Sabadell. L’exposició substitueix “Les llengües a Catalunya”, que era dedicada a la mateixa temàtica.

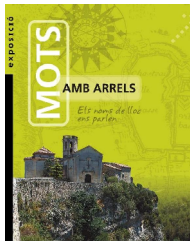
Les exposicions que contribueixen a promoure les llengües catalana i occitana i la diversitat lingüística es detallen a continuació:

2.2.1. Les llengües, un gran tresor és una exposició sobre la diversitat lingüística elaborada pel Comitè de Seguiment de la Declaració Universal dels Drets Lingüístics (CSDUDL).

L'exposició s'acompanya del joc informàtic "Eurolang", d'informació sobre les llengües d'Europa.

2.2.2. Mots amb arrels és una exposició sobre la toponímia de Catalunya realitzada conjuntament per la Generalitat de Catalunya i la Fundació Caixa de Sabadell.

2.2.3. Les llengües dels catalans, com s'ha dit abans, és la nova exposició del CIEMEN sobre la diversitat lingüística de Catalunya.

2.2.4. Dungun és un punt d'informació sobre la diversitat lingüística per als centres de secundària, sorgit de l'exposició "Les llengües a Catalunya" i produït pel Departament d'Educació.

2.2.5. Las lengas, un grand tresaur és l'exposició més recent del CIEMEN. Es tracta de la traducció a l'occità i actualització de l'exposició en català "Les llengües, un gran tresor", elaborada pel Comitè de Seguiment de la Declaració Universal dels Drets Lingüístics (DUDL). La seva presentació pública va tenir lloc a Vielha el 2009.

Totes les exposicions anteriors estan incloses en el catàleg d'activitats promogudes pel Departament d'Educació dins els Plans Educatius d'Entorn.

La informació sobre les exposicions és disponible a la web del CIEMEN:

<http://www.ciemem.cat/exposicions.htm>

2.3. Altres activitats rellevants

El CIEMEN ha promogut activitats a la Sala Abat Escarré i ha participat en activitats organitzades arreu del territori nacional. Entre elles, destaquem:

2.3.1. Actes a Catalunya

- 20 de juny. Acte de presentació del documental “La Crida. Història d'una resposta”, a la Sala Abat Escarré del CIEMEN. Hi van intervenir el president del CIEMEN, Carles Riera; el president emèrit del CIEMEN i fundador de la Crida, Aureli Argemí; Josep Huguet, president de la Fundació Josep Irla, i els autors del documental, Sergi Guix i Eduard Miguel.
- 21 d'agost. Participació d'Aureli Argemí, president emèrit del CIEMEN, en la commemoració “Cuina i país: en record de Santi Santamaria”, a la Universitat Catalana d'Estiu (Prada de Conflent).
- 22 de setembre. Participació d'Aureli Argemí, president emèrit del CIEMEN, a la conferència internacional “Promoting peace and stability in the Mediterranean. An International Peacebuilding Congress”, organitzada per l'Academy for Cultural Diplomacy. Argemí va pronunciar la conferència “Pobles marginalitzats europeus i mediterranis per un món sense fronteres”.
- 29 de setembre. Organització de l'acte de commemoració del 15è aniversari de la Declaració Universal dels Drets Lingüístics, a la capella de Santa Àgata (Palau del Rei, Barcelona). L'acte va comptar amb les intervencions d'Aureli Argemí, president emèrit del CIEMEN; Fèlix Martí, president honorari del Centre UNESCO de Catalunya; Paul Bilbao, membre del comitè del PEN Club Basc i secretari general de Kontseilua; Josep-Maria Terricabras, president del Comitè de Traducció i Drets Lingüístics del PEN Internacional, i Rafel Grasa, president de l'Institut Català Internacional per la Pau). L'acte va ser presentat per Jordi Martí, regidor de Presidència i Territori de l'Ajuntament de Barcelona, i el va cloure Yvonne Griley, directora general de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya.
- 3 i 4 de novembre. Amb la col·laboració de diverses entitats del Friül, el CIEMEN va organitzar la sisena edició de la taula rodona Identitat, Europa,

Mediterrània, a la Sala Abat Escarré. Aquestes jornades van tractar aspectes com les revoltes de la ribera sud de la Mediterrània, les innovacions tecnològiques i el paper de les llengües minoritzades en l'àmbit educatiu. En aquest sentit, diverses de les conferències van versar sobre el paper del català a l'educació i als mitjans de comunicació.

2.3.2. Actes fora de Catalunya

- 8 i 9 de juny. Intervenció d'Aureli Argemí, Maria Areny i David Forniès al simposi "Estratègies per al reconeixement, garantia i defensa dels drets lingüístics", organitzat per Behatokia a Sant Sebastià (País Basc). Els membres del CIEMEN hi han pres part amb una intervenció al voltant de la història de l'elaboració de la Declaració Universal dels Drets Lingüístics i dels aspectes principals del text.
- 25 de Juny, acte a Trento, Intervenció d'Aureli Argemí a la taula rodona "Identitat i dignitat dels Pobles".

3. CENTRE DE DOCUMENTACIÓ I ARXIU

3.1. Biblioteca

La biblioteca del CIEMEN s'ha continuat alimentant amb la incorporació de diverses desenes de nous títols, bàsicament sobre nacionalisme, llengua i drets humans.

Una tasca rellevant que queda pendent és la de reorganitzar la biblioteca del CIEMEN amb criteris estàndards.

3.2. Publicacions periòdiques

Ha continuat l'intercanvi amb revistes i altres publicacions periòdiques per tal de mantenir-ne actualitzat el fons. Malgrat que enguany no s'ha pogut enviar a canvi la revista *Europa de les Nacions*, val a dir que la gran majoria de les revistes que enviaven els seus exemplars per al Centre de Documentació del CIEMEN ho han continuat fent.

3.3. Hemeroteca

S'ha rebut, de mans de l'Associació de Publicacions Periòdiques en Català (APPEC), la digitalització completa de tots els continguts d'*Europa de les Nacions* entre els números 1 i 50. Es guarden en format pdf.

3.4. Arxiu

S'ha continuat organitzant l'arxiu fotogràfic i audiovisual del CIEMEN i a establir-ne la base de dades. Igualment, aquest arxiu s'ha ampliat amb les imatges preses al llarg de l'any a les diferents activitats en què ha participat l'entitat.

3.5. Visites

Hem rebut investigadors i alumnes catalans a la biblioteca per recerca d'informació sobre legislació de les llengües minoritzades, especialment pel que fa a les d'Europa. Igualment, s'han rebut consultes per telèfon i per correu electrònic sobre el Centre i el seu contingut.

Aquest 2011 ha estat especialment intensa la quantitat de visites d'estudiants de batxillerat de diversos instituts de Barcelona que s'han interessat per la qüestió dels moviments nacionals a Europa. Aquests estudiants han consultat la biblioteca del CIEMEN i també han rebut assessorament per part del personal del CIEMEN per a la seva tasca de recerca acadèmica.

ÀMBIT DEL RECONeixEMENT

1. PARTICIPACIÓ EN ORGANISMES/ENTITATS INTERNACIONALS

1.1. EURALAT

El CIEMEN ha continuat amb el seu compromís actiu en la xarxa internacional EURALAT, participant en les seves activitats i reunions.

1.2. Xarxa Mundial pels Drets Col·lectius dels Pobles

Bastida durant la celebració del Fòrum Social Mundial 2009, celebrat en territori de l'Amazonia, a Belém do Pará (Brasil), el CIEMEN va organitzar la segona trobada internacional de la Xarxa Mundial pels Drets Col·lectius dels Pobles, els dies 23-26 de gener al Fòrum Social Mundial de Dakar. Es tracta d'un esdeveniment internacional que, en el marc del Fòrum Social Mundial i en forma de fòrum temàtic, va unir en un mateix espai representants de moviments cívics, partits polítics, governs autònoms i membres del món intel·lectual de nacions sense estat d'arreu del món.

La Xarxa es va reunir el 25 de Maig a Galícia amb representants del Fòrum Social Mundial convidats per Galiza Sempre per tal de preparar un Fòrum temàtic a Galícia el setembre de 2013.

La Xarxa va celebrar la Tercera Assemblea en el marc del Fòrum Social de la Mesopotàmia a Diyarbakir (Kurdistan Turc) el 25 de setembre de 2011.

La Xarxa es va constituir com a organització de dret internacional el 22 de novembre de 2011 a Brussel·les.

Podeu trobar tota la informació referent a la Xarxa Mundial al bloc: <http://forumpelsdretsdelpobles.wordpress.com/> .

1.3. Fòrum Social Català (FSCat)

L'any 2011, com que no hi va haver Fòrum Social Mundial, hi va haver les sessions preparatòries del Fòrum Social Català de l'any 2012. El CIEMEN hi va prendre part de forma activa, fent bandera de la defensa dels drets col·lectius

dels pobles i de la diversitat lingüística. També, en el marc del retorn del Fòrum Social Mundial de Dakar, intervenció de Carles Riera el 10 de Març al col·legi de periodistes de Catalunya, sobre el futur dels Fòrums Socials Mundials

1.4. Consell de Drets Humans de l'ONU (Ginebra)

L'any 2009, el CIEMEN s'instal·la a Ginebra, a la Maison des Associations, on té l'adreça postal i l'oficina per als afers relacionats amb el Consell de Drets Humans. Verena Graf, jurista amb llarga experiència en el marc del Consell de Drets Humans i com a exsecretària general de la Lliga Internacional per a la Defensa i l'Alliberament dels Pobles, entra a formar part de l'equip del CIEMEN i en serà la seva delegada a Ginebra. Paral·lelament al seguiment dels treballs diplomàtics per impulsar la Declaració Universal de Drets Lingüístics, el CIEMEN des de l'oficina de Ginebra s'ha donat cobertura a diferents delegacions de pobles sense estat. Per motius econòmics, el desembre de 2011 s'ha suprimit la delegació de Ginebra.

1.5. Centre Maurits Coppieters (CMC)

El CIEMEN va demanar el 2011 el seu ingrés com a membre associat del Centre Maurits Coppieters (CMC), la fundació política de l'Aliança Lliure Europea (ALE, partit europeu que agrupa força partits regionalistes i independentistes).

La petició formal del CIEMEN es va trametre al buró del CMC durant el mes de juliol. El CMC va admetre la petició de sol·licitud del CIEMEN i la va incloure en l'ordre del dia de la seva assemblea general celebrada el 16 de setembre a Lerin / Florina (àrea macedònia de Grècia). L'assemblea va aprovar per unanimitat l'ingrés del CIEMEN al CMC.

1.6. Oficina Europea de les Llengües Menys Difoses (European Bureau for the Lesser Used Languages - EBLUL)

El CIEMEN va formar part de l'EBLUL des del 1986 com a membre actiu i representant de la comunitat lingüística catalana dins l'Estat espanyol i Europa.

El Comitè EBLUL Estat espanyol està format pel CIEMEN (llengua catalana), la fundació Aurten Bai (èuscar) i l'Asociación Sociopedagógica Galega / A Mesa pola Normalización Lingüística (llengua gallega).

El CIEMEN va continuar com a membre actiu de la xarxa fins que aquesta va anunciar oficialment la seva dissolució el 2010, que no obstant no es va fer efectiva fins al 2011 (vegeu la memòria del 2010 per consultar-hi les activitats que encara es van dur a terme al llarg d'aquell any en nom de l'EBLUL).

El 8 de juliol de 2011, el CIEMEN va ser convidat a participar a una reunió a la seu de l'associació Cultura i Bilingüisme d'Alsàcia i Mosel·la (Estrasburg, Alsàcia). En aquesta reunió es van posar les bases per a la creació d'una nova xarxa europea que substitueixi l'EBLUL i n'agafi el paper. Al llarg de la resta del 2011 s'ha fet seguiment dels debats per a la creació de la nova xarxa, que serà anomenada European Language Equality Network (ELEN).

1.7. Xarxa per a la Promoció de la Diversitat Lingüística (Network Promoting Linguistic Diversity - NPLD)

EL CIEMEN forma part de la Xarxa per a la Promoció de la Diversitat Lingüística (Network Promoting Linguistic Diversity - NPLD), xarxa paneuropea que engloba llengües constitucionals, regionals i d'estats petits per promoure la diversitat lingüística en el context d'una Europa multilingüe.

La xarxa està formada per més de 20 membres entre governs, institucions i entitats europees, que hi participen a diferents nivells. Els objectius de la xarxa són compartir les millors pràctiques en planificació lingüística i crear projectes conjunts, basats en la llengua, entre els seus membres.

També és un dels seus objectius ser un grup de pressió per mantenir en l'agenda del Parlament Europeu, de la Comissió Europea i del Consell d'Europa les llengües regionals i dels Estats petits. Els temes inclouen la igualtat i els drets lingüístics.

1.9. Associació Diverslinguae

L'any 2011, el CIEMEN ha mantingut la seva participació en l'associació Diverslinguae, fundada pel mateix CIEMEN juntament amb entitats del País Basc i Galícia, totes elles membres del comitè de l'EBLUL a l'Estat espanyol.

L'objectiu de l'associació és intentar incidir en la política lingüística de l'Estat espanyol vers la seva diversitat lingüística, per fer que la societat civil espanyola conegui millor la realitat plurilingüe de l'Estat i la reconegui.

Com al 2010, l'activitat de la xarxa ha estat pràcticament nul·la. Els membres només s'han posat en contacte per valorar la possibilitat d'ingressar com a xarxa a la nova ELEN (vegeu més amunt), sense que s'hagi pres cap decisió.

2. PARTICIPACIÓ EN ENTITATS I ORGANISMES NACIONALS

El CIEMEN ha participat en els diferents actes organitzats per entitats de les quals és membre, bé corporativament, bé de manera individual però en tant que CIEMEN, entre elles: Plataforma pel Dret de Decidir (PDD), Observatori de la Llengua, Europa Diversa, Fòrum català pel Dret a l'Autodeterminació i Assemblea Nacional Catalana (ANC). També va prendre part en les activitats del Consell Social de la Llengua Catalana (Generalitat de Catalunya).

Les que tenen relació directa amb la promoció de la llengua s'introdueixen a continuació.

2.1. Observatori de la Llengua Catalana

El CIEMEN, que és una entitat fundadora de l'Observatori, participa en les seves reunions i dóna el seu parer sobre els diversos informes que el mateix Observatori elabora i publica durant l'any sobre l'estat de la llengua catalana.

2.2. Cercle XXI

Participació en les reunions d'aquesta entitat que reuneix, periòdicament, diverses persones del món acadèmic i associatiu, per estudiar les respostes que cal donar a les situacions difícils per què passa la llengua catalana.

2.3. Consell Social de la Llengua Catalana

El president emèrit del CIEMEN, Aureli Argemí, va delegar al vocal de la junta Joaquim Arenas, l'assistència a les reunions d'aquest organisme que assessora la Generalitat de Catalunya i en la presa de decisions de les recomanacions que fa el Consell.

3. GUARDONS CIEMEN

A causa de les dificultats econòmiques i organitzatives que el CIEMEN ha travessat durant el 2011, no s'ha fet efectiu el tradicional lliurament del Guardó Nacional i del Guardó Internacional.

4. ALTRES ACTIVITATS RELLEVANTS

4.1. Onze de Setembre: Fira de la Terra i Festa de la Llibertat

El CIEMEN col·labora amb el col·lectiu Gent de la Terra en l'organització de la Fira de la Terra, que aplega més d'un centenar d'entitats i moviments socials a l'Arc del Triomf de Barcelona.

Enguany el CIEMEN va tenir presència a la fira, on va posar a disposició dels visitants les seves publicacions, així com l'organització d'una xerrada conjuntament amb el president de Justícia i Pau, Arcadi Oliveres. Cal destacar que en aquesta ocasió es va detectar un interès creixent per les publicacions del CIEMEN, especialment pel que fa als mapes.

La participació a la Fira de la Terra també va servir per promocionar la conferència Mercator que s'havia de fer al cap de poques setmanes (vegeu l'apartat corresponent) i la tasca que el CIEMEN fa al si de la Xarxa Mundial pels Drets Col·lectius dels Pobles.

4.1 Consulta Barcelona Decideix

El CIEMEN va col·laborar activament en la consulta organitzada per Barcelona Decideix el 10 d'Abril de 2011, tant pel que fa a les delegacions internacionals com amb la gestió logística, aportant els locals del CIEMEN com a seu de l'Eixample de Barcelona Decideix. El CIEMEN també ha col·laborat amb la

Coordinadora de les Consultes a nivell Nacional així com en la creació de l'Assemblea Nacional Catalana (l'edifici de la Fundació pels Drets Col·lectius dels Pobles són l'actual seu de l'ANC).

4.2. Acte “Un nou temps per al País Basc”

Una setmana després de l'anunci d'ETA del cessament definitiu de la lluita armada, el CIEMEN va organitzar un acte de suport de la societat civil catalana amb el procés de pau al País Basc, a la Sala Abat Escarré. L'acte va tenir les intervencions de Carles Riera, president del CIEMEN; Gemma Calvet, jurista; Txelui Moreno, portaveu de l'esquerra abertzale; Gabriela Serra, membre del moviment pacifista, i David Fernàndez, periodista.

L'acte va comptar amb l'assistència d'una setantena de persones.

4.3. Inauguració de la Casa dels Pobles

El 24 de novembre va tenir lloc l'acte oficial d'inauguració de la remodelació de l'edifici del CIEMEN, rebatejat amb el nom de Casa dels Pobles. L'acte va comptar amb la presència del conseller de Benestar Social i Família, Josep Lluís Cleries, qui va fer una visita a la majoria d'entitats que hi ha actualment a l'edifici, inclòs el CIEMEN.

A més, la periodista Rita Marzoa va pronunciar la conferència “El paper de la societat civil en la construcció nacional”.

L'acte va comptar amb l'assistència d'una vuitantena de persones.

ÀMBIT DE LA COOPERACIÓ

1. PROJECTES I ACTIVITATS

1.1. INTRODUCCIÓ

El CIEMEN treballa per a la promoció dels drets de les minories i la lluita contra la seva exclusió a l'àrea mediterrània, Amèrica Llatina i Àfrica. A través dels nostres projectes, promovem la defensa dels drets col·lectius com a portadors d'universos simbòlics i generadors d'identitat, fomentant les visions locals del desenvolupament davant dels reptes de la mundialització. L'objectiu és el foment d'una cooperació transformadora a través de l'accés a la cultura i als béns culturals col·lectius com a base del desenvolupament humà, enfortint la visió endògena del desenvolupament per a l'eficàcia i la sostenibilitat de l'ajuda segons la Declaració de París de 2007. La defensa dels drets culturals: l'accés al patrimoni cultural, a la conservació de la memòria col·lectiva i al desenvolupament de la identitat dels pobles són drets que s'han de tenir en compte juntament amb els polítics, econòmics i socials que recull el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals de l'ONU (1996). La nostra àrea de cooperació treballa amb els membres de la Xarxa Mundial pels Drets Col·lectius dels Pobles, de la qual som entitat participant.

Les línies de recerca són:

- Desenvolupa projectes de cooperació per al foment dels drets col·lectius:
 - a. enfortint el teixit associatiu i l'autoorganització de les minories per a la defensa dels drets en l'àmbit estatal i davant els organismes internacionals
 - b. potenciant l'accés a la cultura: la memòria històrica dels pobles, l'accés al patrimoni, la llengua, etc.
 - c. treballant en els processos d'autorepresentació dels pobles i la pròpia visió de les nocions de desenvolupament

- Promou la recerca, comunicació i difusió al voltant dels drets culturals en la

seva aplicació al desenvolupament, així com en un treball interdisciplinari que aporti la transversalitat de la cultura en la cooperació i els drets humans.

- Realitza activitats de sensibilització a Catalunya al voltant de les situacions de vulnerabilitat de les minories i fa accions de difusió sobre la importància de la pluralitat lingüística i cultural a través conferències, seminaris, etc.

Projecte 1: SUPORT A ORGANITZACIONS INDÍGENES

Incidència política del CONAMAQ en el marc de la nova constitució boliviana

El CIEMEN col·labora amb el *Consejo Nacional de Ayllus y Markas del Qullasuyu* (CONAMAQ) des de 2009 per a l'apoderament dels pobles indígenes, organitzats en ayllus, marques i suyus, i els seus drets en el context de l'Estat bolivià plurinacional. CONAMAQ és una estructura institucional indígena no governamental que s'ocupa de tot el que afecta les comunitats indígenes, des de l'educació, la llengua, la terra, la preservació de la cultura pròpia i la defensa dels drets, fins a la representació davant dels organismes internacionals. Agrupa milers de comunitats i pobles, i es calcula que actualment representa al voltant de 400.000 persones. El seu àmbit territorial d'actuació és el conjunt de l'Estat bolivià, encara que centrat en els departaments de la serralada andina (Oruro, Potosí, Cochabamba, Chuquisaca, La Paz). L'any 2011 ha finalitzat el projecte "enfortiment per la socialització de la nova constitució de Bolívia". El projecte té com a objectiu la socialització del nou text constitucional bolivià i, com a primer efecte, la consolidació, capacitació i enfortiment de CONAMAQ i dels lideratges comunitaris indígenes.

El web del projecte es pot visitar a www.conamaq.org.

Enfortiment de la CAOI a nivell regional

El CIEMEN col·labora amb la coordinadora Organitzacions Indígenes Andines (CAOI) que agrupa organitzacions de Colòmbia, Perú, Bolívia i Equador que defensen els drets socials, culturals i polítics dels respectius pobles. El 2011 el CIEMEN va presentar un projecte a l'ACCD centrat l'enfortiment de la seva

articulació regional i per garantir la presència internacional, vinculat al projecte de la Xarxa Mundial pels Drets Col·lectius.

Projecte 2: TERRITORIS PALESTINS

Suport al Centre de Recursos de la Nakba (Betlem, Cisjordània) per a la defensa dels drets dels refugiats palestins

Des de 2007, el CIEMEN col·labora amb l'associació BADIL en defensa dels drets dels refugiats i desplaçats palestins donant suport al Centre d'Estudis i Recursos de la Nakba. El Centre treballa per una millor comprensió de la situació dels refugiats palestins i per als drets que el dret internacional els reconeix, i donar així instruments a la població per defensar-los pacíficament. Al mateix temps, es vol incidir en la informació i en la sensibilització de la comunitat internacional sobre la situació de Palestina. A Betlem, s'ha creat el Centre d'Estudis i Recursos de la Nakba on es pot consultar la informació en la biblioteca, es digitalitza el material per a la seva difusió en línia i es fan tasques d'educació, comunicació i incidència política a través de cursos de formació, tallers, exposicions, etc. El 2011 s'ha tancat el projecte que teníem vigent i s'ha presentat un altre a l'Ajuntament de Barcelona (denegat). Més informació a: <http://www.badil.org/en/refugee-a-idp-rights>.

Projecte 3: KURDISTAN

El Kurdistan, realitat sense drets

Es calcula que la part del Kurdistan que es troba en l'Estat turc té una població de més de 15 milions de persones i ocupa una tercera part del territori turc. El govern turc no reconeix l'existència del poble kurd. Això afecta bàsicament als drets socials, econòmics i culturals de la nació kurda, i fa que l'Estat turc persegueixi i reprimeixi qualsevol intent de reconeixement del poble, incloent els seus drets lingüístics.

Promoció de la llengua kurda al Kurdistan

El CIEMEN ha desenvolupat, entre 2008 i 2011, un projecte de formació de professorat de llengua kurda en col·laboració amb l'entitat Kurdi-der i l'Institut Kurd d'Istanbul i amb el suport de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya. L'objectiu del projecte ha estat el foment a l'accés a la llengua kurda a través de l'enfortiment de les capacitats dels formadors i la creació de material pedagògic per al desenvolupament del seu treball. Aquest projecte ha nascut de la necessitat de disposar de material i recursos adequats per a l'ensenyament del kurd.

El projecte ha permès la formació de més de 500 professors i la publicació de 5 llibres d'ensenyament del kurd, recursos destinats a oferir classes d'aquesta llengua en els diferents pobles del territori kurd a Turquia a través de les sucursals de l'entitat Kurdi-der. Seguint amb la línia iniciada al 2008, el CIEMEN té l'objectiu de continuar desenvolupant la seva col·laboració amb el Kurdistan per facilitar l'accés a la llengua kurda, sobretot en el reforç de les instàncies municipals i regionals encarregades de l'ensenyament del kurd, per aconseguir un major impacte en el territori. El 2011 s'ha presentat un projecte de continuïtat centrat en la introducció del kurd al sistema públic, que finalment ha estat denegat per l'ACCD per motius d'inestabilitat política a la regió.

Així mateix, el CIEMEN continua amb la seva ferma aliança amb el moviment polític i cultural kurd en el marc de la Xarxa Mundial pels Drets Col·lectius dels Pobles.

Projecte 4: DRETS CULTURALS

L'any 2011 l'àrea de cooperació del CIEMEN ha desenvolupat una línia teòrica pròpia envers la defensa i introducció dels drets culturals, que s'ha concretat amb un projecte concertat amb UNESCOCAT per tal d'introduir la perspectiva dels drets culturals en els projectes de cooperació al desenvolupament. Projecte aprovat per l'ACCD i que s'executarà durant l'any 2012.

Projecte 4: MINORIES A CATALUNYA

L'any 2011, l'àrea de cooperació del el CIEMEN ha iniciat una línia estratègica envers les minories residents a Catalunya que comparteixen, amb els Països Catalans, alguna mena de discriminació lingüística, cultural i política als propis països d'origen. Aquest projecte, realitzat amb l'ajut de la Direcció General d'Immigració de la Generalitat, ha comportat un procés de diàleg amb les comunitats quítxua, aimara, sikh, armènia i peul en el marc de la Casa dels Pobles. Col·laboració amb els Centre d'Estudis Africans.

Activitats destacables 2011

- Participació de l'Àrea al Fòrum Social de Dakar, gener de 2012.
- Setembre de 2011. Viatge a Van (Kurdistan del Nord, Turquia) per a identificar projecte de cooperació.
- 10 de desembre de 2011. Acte públic sobre els processos culturals i la construcció de la ciutadania, a la sala Abat Escarré.
- Participació regular a la Federació Catalana d'ONG pel Desenvolupament (assemblees i reunions de treball).